

Femogtredfindstyvende Møde.

Tirsdagen den 11te Marts Kl. 1.

Forhandlingsprotokollen for forrige Møde blev oplæst og vedtagen.

Den eneste Sag paa Dagsordenen var:

Forfættelse af anden Behandling af „Forflag til Finantslov for Finantsaaret fra 1ste April 1873 til 31te Marts 1874“.

Det Afsnit, som fattes under Forhandling, omfattede § 19 fra Afdeling III. til Slutningen (se Tillæg A. Sp. 41—50) med de dertil hørende Ændringsforslag (se Tillæg B. Nr. 25—26, Sp. 371—72, jfr. sammesteds Nr. 48—65, Sp. 173—200, samt Forslagene Nr. 1 og 2 i Folketingsstænden Sp. 2815—16).

Formanden: Med Hensyn til det i Lænden opførte Ændringsforslag under Nr. 1 af Folketingsmanden for Præstø Amts 3die Valgkreds (Albretsen) skal jeg gjøre opmærksom paa, at der er begjært delt Afstemning, saaledes at der først stemmes over de to første Linier indtil „15,000 Rd.“ indbefattet og derefter, saafremt denne Del maatte blive vedtagen, over den sidste Del af Ændringsforslaget.

Ordføreren (Berg): Der findes i Betænkningen under Nr. 48, 49 og 50 nogle Betænkninger om Anvendelse af Bevillinger paa Finantsloven for 1871—72. Der findes saaledes under Nr. 49 en Betænkning fra Landvæsen sinstitutet i Odense. Det synes jo, som om Institutet i det Hele er i en god og glædelig Virksomhed, og det maa vistnok have frydet den meget ærede Minister at se, at det er „ingen Partiskole, hverken i religiøs eller politisk Retning“. Skumlere kunde vistnok paasta, at naar en Mand forsikrer at være en ærlig Mand uden at være spurgt derom, da kan der maasse reises nogen Tvivl om Ærligheden. Jeg antager nemlig ikke, at Ministeren har gjort noget Spørgsmaal i den Henseende. — Med Hensyn til Institutet paa Daugaard skal jeg bemærke, at det ikke synes at være i nogen særlig trivelig Bort. Jeg skal henvise til, hvad der er meddelt i Betænkningen, med den Bemærkning, at naar det siges, at en af de dygtigste Elever har maattet forlade Skolen paa Grund af Uformuenhed, da maa det beklages, at Institutet ikke dels ved Hjælp fra Skolens Venner, dels ved den Understøttelse, der ydes Skolen, har været i Stand til at forebygge dette. — Med Hensyn til Anvendelsen af de 10,000 Rd. til Præmier for ypperlig Dyrkning af Huslodder skal jeg henvise til det Par. Linier, Udvalget har udtalt. De Betænkninger, der forelaa for Udval-

get, give i det Hele som Resultat, at de Forskjellige, der have haft Med Udvalget, at gjøre, have været tilfredse med at faae denne Bevilling. Medens jeg antager, at der er en Del af Udvalgets Medlemmer, der nære mere sangvinke Forhaabninger end Andre om Udbyttet overhovedet af en Bevilling i den Retning, er man enedes om at udtale, at man fandt det rigtigst at udsætte sin Dom over Sagen, indtil længere Erfaring haves. Et Mars Erfaring vil utvivlsomt ikke være tilstrækkelig, hverken for dem, som mene, at denne Bevilling bliver godt anvendt, eller for dem, der sætte forskjellige Spørgsmaalsteget derved. Jeg haaber, at de Sidste skulle faae Leilighed til at udsætte deres Spørgsmaalsteget. Med Hensyn til Anvendelsen af Bevillingen til Skovplantnings Fremme har Udvalget tilføjet, at man maatte anse det for rigtigst, at der ogsaa gaves Private Udgang til at faae Del i denne Bevilling. Som det vil ses af Betænkningen, have Varde og Holstebro Kommuner, Aktieselskaber i Sønderberg, Give osv. faaet Andel i Betsbet, uden at de dog fremtræde som særskilt trængende Understøttelsesnydere, og naar der nu gives Private, som ikke særlig for egen Forbels Skyld, men af vittelig Interesse, selv om de faae dækket deres Udgift derved, at Plantningerne lykkes, ønske at virke for det her omhandlede Formaal, saa har Staten, efter Udvalgets Formening, ligesaa megen Interesse i at hjælpe Sagen frem ved Privates som ved Aktieselskabers og Kommuneres Bistand, og der kan maasse stundom gives endnu mere Gavn ved de Førstes end ved de Sidstes Hjælp, naar man kun er heldig i Valget af Manden. Det er vist Hveres Anskuelse, at gennem en enkelt Mand med Sagkundskab og levende Interesse for Sagen og boende paa et Sted, hvor Forholdene ere heldige, kan den Slags Sager fremmes paa en mere ivrig og mere omhyggelig Maade, end naar der skal være Mange om at raade, hvad jo ofte er Tilfellet ved Kommuner og Aktieselskabers Anliggender. Under Nr. 53 findes en Betænkning om Hedeselskabets Virksomhed i 1872, og det findes udtalt derom i Betænkningen, at Hedesagen er i en meget glædelig Fremgang. I det Hele gjør Betænkningen et godt Indtryk, og netop den Sætning, jeg her fremhæver, maa utvivlsomt glæde Enhver. Naar det imidlertid endvidere fremhæves i Betænkningen, at dersom Sagen skal udvikle sig kraftig, maa der en Forøgelse til af Statens Tilskud, saa er det en almindelig Sætning, som man, naar den holdes i denne Almindelighed, kan være berettiget til at reise. Indsigelse imod; thi det vil dog kun afhænge af, hvorvidt der for det Offentlige kan gives antagelige Grunde for Forlangender i den Retning. At de enkelte private Beboere f. Ex. kunne faae deres Enge bedre vandede og faae deres Terrain beplantet til Fordel for dem selv, kan da ikke være tilstrækkeligt for Staten til væsentlig at afholde Udgifterne i den Ret-